

Confruntări pe frontul culturii în primul sfert al secolului XXI: noi documente

Morală și Istorie

Marea Istorie are întotdeauna de oferit o învățtură prezentului. Trebuie doar să destupăm urechile în elepciunii pentru a lăsa să se lovească în timpane morala utilă ascunsă ondulatoriu în noianul de povești. În cartea *Sfârșitul sfârșitului Istoriei*, premiată de Corporația Istoriei Globale, marele istoric Koukou Yama demonstrează cât de nocivă a fost credința în dispariția ideologiilor, împărtășită în scrierile istoricilor retrograzi. Desigur, astăzi putem spune liniștii că Istoria s-a sfârșit. Dar nu trebuie să uităm că, până să ajungem aici, a fost nevoie de o luptă incomfortabilă, de lungă durată, în tranșeele mizere ale Istoriei pentru a implementa Proiectul Nostru. Bătălia s-a sfârșit eficient doar în momentul în care forțele pozitive, bazate pe Legitatea Istorică, au învins. Nu a fost ușor, dar victoria a fost globală. Poate că oamenii sunt acum săraci, singuri și nefericiți, dar cu siguranță au devenit dinamici și harnici, eficienți și eficaci, performanți și docili, gestionari și magazioneri. A adar, Istoria s-a sfârșit, totodată, nu s-a sfârșit. Azi totul este perfect, nimic mai bun nu poate urma, timpul a încremenit, totuși gândim unitar și eficient. Indivizii liberi își netezesc resemnați întâmplările vieții în canonul unei singure povești scrise de cei mai buni experți. A apus de mult Era Incertitudinilor Filosofice, a Dezbaterei Neproductive și Confruntării de Idei Inutile.

Pentru a păstra și duce mai departe aceste cuceriri, Operatorii Istoriei au nobilă misiune de a extrage continuu din zăcămintul Trecutului minereul Adevărului Nostru. În fond, aceasta este Marea Istorie. Și ea nu se sfârșete niciodată. Ea va dăinui.

Tema

Revista noastră aduce în atenția specialiștilor câteva documente datate în primul sfert al secolului XXI, recent descoperite în Arhivele Memoriei Globale. Aceste documente pun într-o lumină nouă controversata problema încolirii ghiocailor care au vestit Primvara instituită în Imperiu. Mai precis, discutăm aceste documente care ilustrează lupta eternă dintre Bine și Rău, Nou și Vechi, Lumină și Întuneric purtată la nivel local, într-o companie de promovare a culturii de înut de Statul care a devenit ulterior provincia *Romania*. Este vorba de un schimb de hârtii, desfășurat după toate regulile ceremonialului birocratic caracteristic epocii, între Managerul companiei și câțiva membri ai unei *Comisii de recepție, evaluare, achiziții obiecte de patrimoniu*. Funcția unei astfel de comisii o cunoaștem din alte documente descoperite recent: achiziționarea de către companie a produselor vechi (numite în hrisoave „bunuri arheologice”, „istorice” sau „numismatice”) oferite de persoane fizice care, de cele mai multe ori, primeau în schimb o sumă de bani. Documentele publicate aici zguduie temelia certitudinilor pe care Marea Istorie le-a oferit până acum. Pe scurt, acest schimb epistolar scoate la iveală o puternică luptă ideologică purtată în jurul unei teme care ascundea tensiuni mai adânci. Să le luăm pe rând: tema confruntării, confruntarea propriu-zisă și personajele.

Ideile aternute pe hârtie gravitează în jurul următoarelor întrebări: *este legal ca membrii comisiei să aprobe achiziționarea obiectelor descoperite cu detectorul de metale, și cum își dorește Managerul?* Întrebarea pare de neînțeles astăzi, de aceea este nevoie să facem câteva

precizări. A doua decadă a secolului XXI a fost marcată și de apariția unei noi categorii progresiste de întreprinzători, numiți în documente *detectori ti*, care promovau o relație pragmatică, de Pia, cu Trecutul. În acele vremuri tulburi, când Pia a și Legile ei obiective luptau să lumineze Realitatea, unii oameni i-au luat detectorul și soarta în propriile mâini reușind să spargă monopolul relației cu Trecutul de înut de arheologii Statului. Acești oameni neobosiți scrieră sistematic pe durile, peunile și islazurile, dealurile și terenurile arate, scrutau râpele și malurile surpate și nu ocoleau siturile arheologice reperate. Cu trudă manuală smulgeau din glie obiectele vechi și le introduceau revoluționar pe Pia a Liberă, structurat de legea firească a cererii și ofertei. Așa cum relevă documentele, câțiva membri ai comisiei s-au opus marșului triumfal al Relațiilor de Pia invocând legile care guvernau perioada aceea, dar care, din fericire, așa cum a demonstrat Istoria, au căzut în uitare.

Confruntarea

În primul document pe care îl dezinem, Managerul companiei decide înființarea unei comisii de achiziții. Documentul este tipărit pe hârtie format A4 și este tipărit. Tipăritul, departe de a fi un banal element de autentificare, conține caracterul sacru al managementului modern. Cum foarte inspirat s-a spus, tipăritul este versiunea doi-douăzeci a sigiliului domnesc. Izvorul bunului mers al companiei este Managerul, al cărui Spirit managerial se manifestă voievodal în „decizii” și „rezoluții”. Managerul este ciobanul care tunde specific turma de angajați (*team*). Documentul este foarte interesant și din punct de vedere lingvistic, unele cuvinte („și”, „incepând”, „modificată”) trădând deja influențe globale manifestate în limba utilizată în această provincie.

Al doilea document pare a fi procesul verbal al unei ședințe. Câțiva membri ai comisiei anunță obraznic Managerul că au respins achiziționarea obiectelor vechi aduse de *detectori ti*. Aceștia invocă un torent legislativ al cărui debit considerabil ne oferă mărșura rebeliunii. Sperăm că cercetările viitoare vor oferi date noi referitoare la legislația citată de acest document. Până atunci, consemnăm valoarea documentului conferită de informațiile despre activitatea arheologilor din epocă. În primul rând, se evidențiază credința lor naivă în importanța „contextului arheologic”. După cum bine știm, evoluția economică globală a demonstrat că în evaluarea acestor marfuri primează criteriul estetic, valoarea de piață și importanța lor ca probe ale Marii Istории. În al doilea rând, remarcăm existența unui „Registru al arheologilor”, probabil un soi de breaslă care își arată periodic colții și monopolul. Cu atât mai luminoasă ne apare în prezent figura Managerului care a avut curajul să înfrunte acest sistem agresiv, centralizat, închistat și constipat.

Al treilea document pe care îl supunem atenției este un aviz emis de oficiul juridic al companiei culturale. Juristul dubios invocă aceeași legislație opresivă pentru a concluziona că achiziționarea pieselor descoperite de *detectori ti* este ilegală. O analiză superficială a documentului juridic retrograd ne-ar îndruma greșit către ideea că Managerul a pierdut disputa. Fals. Starea impecabilă de conservare a avizului negativ demonstrează faptul că Managerul l-a păstrat în condiții optime de temperatură și umiditate relativă, departe de privirile comisiei de achiziții. Concomitent, așa cum reiese din documentul trei supus investigației noastre istoriografice, Managerul a dizolvat comisia rebelă și a înființat mai multe comisii istorice, tezaur-numeric și arheologice. Acest ansamblu de decizii probează o genialitate adusă optim din condei, cât să anihileze rebeliunea. Faptele comise de un adevărat Manager sunt întotdeauna înfrumusețate de cuvinte tipărite, așa cum Midas transforma pe vremuri totul în aur. În cazul

particular pe care îl supunem atenției, Managerul a separat ca rânul neghina din comisie. În noua bani organizațional erau depozitate achizițiile „de interes *arheologic*”, adică frimiz, urâte, banale. În schimb, angajările valoroși solicitați de *detectori* ti erau achiziționați prin intermediul pieselor „de interes numismatic *și* tezaur”. Acești angajați au fost coloanele dorice ale Templului puterii. În lipsa organizării cantității imense de documente teaurizate în Arhivele Memoriei Globale, este dificil să deslușim toate detaliile desenului din covorul legislativ al epocii. Dacă este vorba de înțeles semnificația obiectelor „de interes numismatic”, nu același lucru se poate spune despre cele catalogate drept „*tezaur*”. Din fragmentele unei legi care s-au păstrat în arhivă reiese că denumirea „*tezaur*” desemna o categorie care cuprindea piesele de valoare excepțională. Aadar, în această categorie juridică puteau fi incluse și piese arheologice și istorice, adică obiectul activității celorlate comisii de achiziții citorite de Manager. Pe de altă parte, din documente timc în comunitatea pieselor „de interes *arheologic*” erau incluse și monedele, dar și obiecte din categoria „*tezaur*”. Cum se explică această contradicție și cum au reușit membrii comisiei să transpună în fapt cuvintele Managerului? Răspunsul este simplu: nu tim. În glosarul unui catalog de expoziție (*Muzeu, oameni, exponate*), contemporan evenimentelor povestite aici, aflăm despre existența unui concept esențial care structura activitatea de promovare a culturii de către companiile de stat, și anume cel de „*comori*”. Termenul se referă la „*totalitatea obiectelor frumoase de înute de un muzeu sau de o ar*”. Din această perspectivă, în elegem mai bine sensul acțiunii manageriale. Prin reorganizarea comisiei de achiziții, Managerul își dorea ca elita companiei să achiziționeze *comorile* aduse de *detectori* ti. În final, mai trebuie să remarcăm faptul că și în acest document sunt vizibile influențele lingvistice globale în vocabularul actualei provincii: „*dusa la indeplinire*”, „*pe durata nedeterminată*”, „*interes arheologic*”. Dacă studiem cu atenție întregul fond documentar, observăm că aceste influențe sunt prezente doar în deciziile Managerului. Acest lucru constituie încă o probă a superiorității gândirii manageriale, a faptului că Managerul se înscrișese deja pe traiectorie.

Dar surprizele nu se opresc aici. Managerul nu era un astru izolat pe cerul Progresului. Fermecat de efectele solare, discipolul Managerului a hânit în al patrulea document, ca o tubular în întâmpinarea verighetii. Așa cum reiese din acest adevărat monument literar cu număr de înregistrare, ucenicul a depus eforturi, a căutat, s-a interesat, a lucrat și, în final, a descoperit uimit că în companiile de cultură funcționează comisii de achiziții cu membrii numiți. Acest crez alimentară sună și în zilele noastre scurt pe doi-douăzeci, ca o goarnă pastilată prevăzută cu torți electrice. Indicația din prospectul ucenicului somează monedele și medaliile și nu îndrăznească să prezinte interes arheologic. Într-o ară cu un grad mare de civilizație, sortimentele din gama tezaur-numismatic ar trebui cumpărate fără tot felul de lămuriri suplimentare. Ajunși în acest punct al contribuției noastre științifice, trebuie să remarcăm calitatea argumentelor caniculare aruncate de discipol în focul confruntării. Acestea se inserau perfect în sistemul filosofic al Managerului.

Confrunțită cu acest sistem redutabil, sustenabil, rebelii nu aveau decât să-și recunoască înfrângerea. Într-adevăr, ultimele două documente emise de membrii comisiei mută accentul care a legitimat revolta de pe legislația Statului, pe chichișe procedurale și regulamente interne ale companiei. Nu mai trebuie să spunem că acestea erau la fel de inutile. În ciuda tonului ferm afirmativ, această schimbare de strategie marchează ecul rebeliunii. Mai mult decât atât, ultimul document, fiind lipsit de elementele de autentificare, probabil că nici nu a mai fost depus în cancelaria managerială. Chiar și acest detaliu ne conduce la concluzia firească că Managerul a învins.

Personajele i contextul lor general

Mai importante decât aceste detalii sunt următoarele aspecte. În primul rând, dacă lecturăm printre rândurile documentelor, constatăm că în perioada desfășurării acestor confruntări, când în actuala provincie deja fuseseră primate progresist Codul Muncii și Legea dialogului social, existau încă numeroși reprezentanți ai acelei categorii vetuste de angajați în companiile de stat, cu contracte grase pe perioadă nedeterminată, care visau obez la binefacerile utopice ale „statului social”, mai bine zis *asistențial*. Documentele pe care le-am supus analizei indică mai clar intensitatea nebună a opoziției acestora la schimbarea necesară, precum și strategiile viclene adoptate pentru amânarea deznodământului firesc. Care a fost pilonul ideologic care i-a susținut pe acești asistați? Pe ce se bazau? Răspunsul este oferit chiar de documentele menționate mai sus: se bazau pe legile retrograde emise de un Stat care, el însuși, nu-și mai avea locul în Realitate. Documentele datate la sfârșitul secolului XX și începutul secolului XXI ne arată că în această provincie abundau concepte inutile precum „*democrație*”, „*societate*”, „*dialog*”, „*dezbatere*”, „*comunitate*”, „*solidaritate*” care au fost invalidate de mersul obiectiv al Istoriei spre Piață. Mulți deplângeau dispariția „*spațiului public*”, un concept la fel de inefficient ca și forma de proprietate din denumire. De altfel, din alte documente timc doar Piața a rezolvat definitiv falsă problema *detectorilor*: aceste bogății ale subsolului au fost concesionate corporației Global Heritage care a reușit să le extragă în mai puțin de un deceniu.

Totuși, noutatea surprinzătoare a imaginii emansate de aceste documente este alta. Căminie înțeles din sticlă se revărsă Managerul care a sprijinit decisiv drepturile și acțiunile *detectorilor*. Veacurile care ne despart de acele vremuri nu diminuează statura A4 a ideilor care au motorizat acțiunile manageriale. Dimpotrivă. În fața acestor viziuni împietrite monumentale, Omul Nou va fi întotdeauna inspirat de fermitatea arhetipală cu care Managerul a rezolvat confruntarea, fără să fi înțeles seama de mofturile ideologice amintite mai sus. Prin curajul de a dizolva comisia care nu era de acord cu vederile sale înaintate și de a institui mai multe comisii compuse din elemente pozitive, docile, cu oponenți puși într-o situație favorabilă, Managerul s-a smuls eroic din corsetul ideologiei oprimate care cerea ca totul să devină un „loc geometric al dezbaterei”, o definiție pompoasă a tătăului frunzei și a covrigilor din coadă. Din aceste documente rezultă ideea surprinzătoare că germenii Progresului au apărut de unde nu ne-am fi așteptat, și anume chiar din cuvintele și faptele elementelor emancipate și, în același timp, emancipatoare care lucrau cu hărnicie între sânii ierarhiei Statului împotriva acelei „*comunități*” clevetitoare de „*cețeni*” leneși, sedentari într-un peisaj al „*drepturilor*” care au frânat prea mult timp Dezvoltarea.

Morala

Implementarea Proiectului Nostru nu a fost o simplă formalitate. A existat o masă retrogradă care s-a opus din răspuneri Progresului, dar au fost și agenți economici, manageri vizionari și discipoli culturali care au împins lucrurile înainte. Acestor eroi le datorăm configurația Realității Noastre. Un asemenea Erou este personajul principal al istoriei pe care am povestit-o aici.

Sorin Oan -Marghitu, Confruntări pe frontul culturii în primul sfert al secolului XXI: noi documente, *archaeology.ro*, 2017
(http://archaeology.ro/Pdf/arheo_politic/SOM_2017_Confruntari_pe_frontul_culturii.pdf)